

Милча Мадих

Драгослав Циле Марјановић: Љиг – фото монографија, Завод за унапређење образовања и васпитања, Београд, 2007, 412.

Фотографија као највернији документ, настала из објектива професионалног фотографа и прикупљених фотографија из породичних збирки, убедљиво сведоче о једном релативно младом насељу, његовим житељима, обичајима и значајним догађајима. Драгослав Циле Марјановић рођени Љижанин, више од осам деценија живи у овој шумадијској варошици крај Ибарске магистрале, активно суделује у друштвеним догађањима, снима фотографским апаратом људе и догађаје, чува у свом памћењу и прикупља податке из прошлости који су презентовани у богато опремљеној фото монографији. Поред тематски вешто сложених фотографија и обиља података уз њих, аутор је проучио објављену историографску литературу, истражио и прикупио обимну архивску и мемоарску грађу о овом крају, изложивши је кроз кратки историјат места и родослове већине фамилија које су живеле или сада живе у Љигу.

Фотомонографија о Љигу компонована је из уводног текста и седам поглавља: *Историјаи краја, Љишка обележја, Установе и радње, Друштва и удружења, Фојтографије, Родослови и Прилози*. У сваком од наведених поглавља аутор студиозно приступа обр ради у наслову задате теме. У краћем тексту о прошлости качерског краја од

средњег века до данас, изложене су до сада истражене и објављене чињенице везане за живот људи на овом подручју. Потпуније и вишеслојно је представљена прошлост села Гукош и варошице Љиг од настанка до данас. У поглављу монографије „Установе и радње” изложени су подаци о оснивању прве школе, радње, предузећа, поште, апотеке, банке, суда, других установа и локалних органа власти које прате развој овог насеља, а које временом постаје привредни и административни центар Качера и околине. У наредном поглављу изложени су подаци о хуманитарним, спортским и културним друштвима и удружењима, њиховом оснивању, делатности и главним протагонистима. Посебан блок од више стотина фотографија, знаменитих људи и породица, славских, свадбених и других светковина и обичаја, надгробних споменика, панораме Љига и његових значајних здања, на упечатљив начин представља богатство друштвеног живота варошице у прошлости.

Посебну вредност монографије чине родослови љишких фамилија које аутор излаже уз мноштво значајних података о појединцима и породицама које су оставиле видног трага у животу варошице и непосредној околини. Изводи из пописа становништва и страдалих у ослободилачким ратовима 1912–1918. пружају читаоцу

значајне податке о демографском развоју места, ратним губицима и жртвама које је имао овај крај. Богат и разноврстан избор фотографија, факсимили докумената и други прилози ко-

ји сведоче о разуђеном и богатом друштвеном животу људи овог краја, на пластичан и уверљив начин представљају читаоцу место и његове житеље у прошлости.